

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2019 r. Sąd Rejonowy w Zgierzu w sprawie sygn. akt I Ns 502/14 z wniosku M. P. przy udziale T. Ł. i A. Ł. (1), o podział majątku wspólnego, dział spadku i zniesienie współwłasności:

1. ustalił, że w skład majątku wspólnego G. Ł. i A. Ł. (2) wchodzi następujące składniki:

a. nieruchomości stanowiąca działkę ewidencyjną nr (...) położona w J. dla której nie jest prowadzona księga wieczysta, ani zbiór dokumentów o wartości 155.750 zł;

b. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 3.142,50 zł;

c. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 22.425 zł;

d. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 49.507,50 zł;

e. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 4.912,50 zł;

f. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 16.762,50 zł;

g. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 20.092,50 zł;

h. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 56.295 zł;

i. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 787,50 zł;

j. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 5.520 zł;

k. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 3.982,50 zł;

l. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.775 zł;

m. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 255 zł;

n. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 487,50 zł;

o. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 862,50 zł;

p. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położonej w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 607,50 zł;

q. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położonej w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 8.677,50 zł;

r. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 829,68 zł;

s. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 23.690,62 zł;

t. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N., dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 30.089,06 zł;

u. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 10.945,31 zł;

v. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 24.712,50 zł;

w. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 3.220,31 zł;

x. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.175 zł;

y. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 6.262,50 zł;

z. udział w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której jest prowadzony przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych Zbiór Dokumentów nr (...) o wartości 407,81 zł;

2. ustalił, że w skład spadku po G. Ł. wchodzi następujące składniki:

a. udział w wysokości $\frac{1}{2}$ w składniku szczegółowo opisanym w pkt 1 a postanowienia o wartości 77.875 zł;

b. udział w wysokości $\frac{3}{8}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.571,25 zł;

- c. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 11.212,50 zł;
- d. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 24.753,75 zł;
- e. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.456,25 zł;
- f. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 8.381,25 zł;
- g. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 10.046,25 zł;
- h. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 28.147,50 zł;
- i. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 393,75 zł;
- j. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.760 zł;
- k. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.991,25 zł;
- l. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.387,50 zł;
- m. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 127,50 zł;
- n. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 243,75 zł;
- o. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 431,25 zł;
- p. udział w wysokości 3/8 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 303,75 zł;

q. udział w wysokości $\frac{3}{8}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 4.338,75 zł;

r. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 414,84 zł;

s. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 11.845,31 zł;

t. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 15.044,53 zł;

u. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 5.472,65 zł;

v. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 12.356,25 zł;

w. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.610,15 zł;

x. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.087,50 zł;

y. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 3.131,25 zł;

z. udział w wysokości $\frac{30}{128}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której jest prowadzony przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych Zbiór Dokumentów nr (...) o wartości 203,90 zł;

3. ustalił, że w skład spadku po A. Ł. (2) wchodzi następujące składniki:

a. udział w wysokości $\frac{5}{8}$ w składniku szczegółowo opisanym w pkt 1 a postanowienia o wartości 97.343,75 zł;

b. udział w wysokości $\frac{15}{32}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.964,06 zł;

c. udział w wysokości $\frac{15}{32}$ we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 14.015,62 zł;

- d. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 30.942,18 zł;
- e. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 3.070,31 zł;
- f. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 10.476,56 zł;
- g. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 12.557,81 zł;
- h. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 40.040,62 zł;
- i. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 492,18 zł;
- j. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 3.450 zł;
- k. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.489,06 zł;
- l. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.734,37 zł;
- m. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 159,37 zł;
- n. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 304,68 zł;
- o. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 539,06 zł;
- p. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 379,68 zł;

q. udział w wysokości 15/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 5.423,43 zł;

r. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 518,55 zł;

s. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 14.806,64 zł;

t. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 18.805,66 zł;

u. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 6.840,82 zł;

v. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położonej w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 15.445,31 zł;

w. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.012,69 zł;

x. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.359,37 zł;

y. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 4921,87 zł;

z. udział w wysokości 150/512 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której jest prowadzony przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych Zbiór Dokumentów nr (...) o wartości 254,88 zł;

4. ustalił, że w skład spadku po A. Ł. (3) wchodzi następujące składniki:

a. udział w wysokości 1/3 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położonej w J. dla której nie jest prowadzona księga wieczysta ani zbiór dokumentów o wartości 51.916,66 zł;

b. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.178,43 zł;

c. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 8.409,37 zł;

- d. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 18.565,31 zł;
- e. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.842,18 zł;
- f. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 6.285,93 zł;
- g. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 7.534,68 zł;
- h. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 19.881, 56 zł;
- i. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 295,31 zł;
- j. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.070 zł.;
- k. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.493,43 zł;
- l. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 1.040,62 zł;
- m. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 95,62 zł;
- n. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 261,56 zł;
- o. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 464,06 zł;
- p. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 329,06 zł;

q. udział w wysokości 9/32 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 7.728,75 zł;

r. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 182,81 zł;

s. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 7.896, 87 zł;

t. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 10.029, 68 zł;

u. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 3.648, 43 zł;

v. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 8.237,50 zł;

w. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.023,43 zł;

x. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 725 zł;

y. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...) o wartości 2.625 zł;

z. udział w wysokości 30/192 we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której jest prowadzony przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych Zbiór Dokumentów nr (...) o wartości 196,87 zł;

5. dokonał podział majątku wspólnego G. Ł. i A. Ł. (2), działu spadku po G. Ł., A. Ł. (2) i A. Ł. (3) oraz zniesienia współwłasności nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) w ten sposób, iż:

a. przyznać na wyłączną własność M. P. następujące nieruchomości:

1) nieruchomość stanowiąca działkę ewidencyjną nr (...) położoną w J. dla której nie jest prowadzona księga wieczysta ani zbiór dokumentów;

2) nieruchomość stanowiąca działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

3) nieruchomość stanowiąca działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

4) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

5) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

6) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

b. przyznał na wyłączną własność T. Ł. następujące składniki:

1) udział w wysokości 30/64 (trzydzieści sześćdziesiątych czwartych) w składnikach szczegółowo opisanych w pkt 1 r-z postanowienia;

2) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

3) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

4) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

5) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

6) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

7) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

8) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

9) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

10) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

11) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

12) nieruchomości stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) położoną w N. dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Zgierzu V Wydział Ksiąg Wieczystych KW nr (...);

6. nakazał T. Ł. wydanie M. P. nieruchomości szczegółowo opisanych w pkt 5 I a-f postanowienia w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie;

7. zasądził od M. P. na rzecz T. Ł. kwotę 2.344,69 zł tytułem dopłaty, płatną w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności;

8. zasądził od T. Ł. na rzecz M. P. kwotę 4.215 zł tytułem zwrotu kosztów długu spadkowego- pochówku A. Ł. (3), płatną w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności;
9. oddalił wniosek o rozliczenie kosztów pochówku G. i A. Ł. (2);
10. oddalił wniosek T. Ł. o rozliczenie nakładów poczynionych na objęte wnioskiem gospodarstwo rolne;
11. oddalił wniosek M. P. o rozliczenie pożytków uzyskanych przez T. Ł. z przedmiotowego gospodarstwa rolnego;
12. ustalił, iż w każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych.

W Sądzie Rejonowym w Zgierzu dla działek ewidencyjnych o nr (...) jest prowadzona księga wieczysta nr (...). W dziale II księgi ujawnione są udziały: 5/8 uczestnika i 3/8 wnioskodawczyni. Udział w wysokości 1/4 we współwłasności nieruchomości uczestnik nabył na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Zgierzu z 26 października 2009 r. sygn. akt I Ns 200/09 o zasiedzeniu. Nieruchomość ta wchodziła w skład majątku wspólnego G. i A. Ł. (2).

W Sądzie Rejonowym w Zgierzu dla działek ewidencyjnych nr (...) jest prowadzona księga wieczysta nr (...). W dziale II tej księgi ujawnieni są w udziałach po 15/64 wnioskodawczyni i uczestnik. Udział w wysokości 15/32 we współwłasności tej nieruchomości wchodził w skład majątku wspólnego G. i A. Ł. (2).

Dla nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położonej w N. prowadzony jest zbiór dokumentów nr (...). W tym zbiorze znajduje się akt notarialny nr Rep. A 7765/70, mocą którego udziały w wysokości 15/32 w tejże nieruchomości nabyli do wspólności ustawowej małżeńskiej G. Ł. i A. Ł. (2).

Aktem Własności Ziemi (...) naczelnika Powiatu w Ł. A. Ł. (2) i G. Ł. nabyli własność działek nr (...) położonych w J..

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 1996 r. Sąd Rejonowy w Zgierzu stwierdził, że spadek po G. Ł. na podstawie ustawy nabyli: mąż A. Ł. (2) oraz dzieci A. Ł. (3), M. P. i T. Ł. po 1/4 części tak w części ogólnej jak i w zakresie wchodzącego w skład spadku udziału w gospodarstwie rolnym położonym w N. oraz stwierdził, że spadek po A. Ł. (2) na podstawie ustawy nabyły dzieci: A. Ł. (3), M. P. i T. Ł. po 1/3 części tak w części ogólnej jak i w zakresie wchodzącego w skład spadku udziału w gospodarstwie rolnym położonym w N..

Postanowieniem z 7 lutego 2007 r. w sprawie I Ns 973/06 Sąd Rejonowy w Zgierzu uzupełnił postanowienie z dnia 16 kwietnia 1996 r. I Ns 243/96 i stwierdził, że:

1. każde gospodarstwo rolne wchodzące w skład spadku po G. Ł. na podstawie ustawy nabyli: mąż A. Ł. (2) oraz dzieci A. Ł. (3), M. P. i T. Ł. po 1/4 części każde z nich;
2. każde gospodarstwo rolne wchodzące w skład spadku po A. Ł. (2) na podstawie ustawy nabyły dzieci A. Ł. (3), M. P. i T. Ł. po 1/3 części każde z nich.

W dniu 28 maja 2010 r. T. Ł., A. Ł. (4) i M. P. zbyli działki o nr (...).

Spadek po A. Ł. (3) zmarłym 1 stycznia 2013 r. nabył jego brat T. Ł. i siostra M. P. po 1/2 części każde z nich.

Wnioskodawczyni zapłaciła 520 zł za budowę nagrobka A. Ł. (3) i wjazd samochodem na cmentarz, 3.210 zł za pochówek, 2.700 zł za usługi domu pogrzebowego,

w tym za trumnę oraz 6.000 zł za nagrobek granitowy.

ZUS wypłacił wnioskodawczyni 4.000 zł zasiłku pogrzebowego.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 10 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Zgierzu oddalił wniosek T. Ł. o zasiedzenie z dniem 1 października 2005 r. własności 10/32 części nieruchomości położonej w N. oznaczonej jako działki nr ew. 164, 142, 242, 36, 92, 115, 22 i 58, dla których jest prowadzona księga wieczysta nr (...).

Postanowieniem wstępnym z dnia 1 czerwca 2017 r. Sąd oddalił wniosek T. Ł. o zasiedzenie udziałów przysługujących M. P. w nieruchomościach objętych wnioskiem.

Wartość nieruchomości objętych postępowaniem według stanu na 31 maja 1980 r., 11 września 1987 r. i 1 stycznia 2013 r. wynosi:

- a) dla działki nr (...) - 155.750 zł,
- b) dla działki nr (...) - 50.540 zł,
- c) dla działki nr (...) - 1.770 zł,
- d) dla działki nr (...) - 4.190 zł,
- e) dla działki nr (...) - 6.550 zł,
- f) dla działki nr (...) - 1.050 zł,
- g) dla działki nr (...) - 7.360 zł,
- h) dla działki nr (...) - 5.310 zł,
- i) dla działki nr (...) - 4.640 zł,
- j) dla działki nr (...) - 3.700 zł,
- k) dla działki nr (...) - 340 zł,
- l) dla działki nr (...) - 29.900 zł,
- m) dla działki nr (...) - 64.190 zł,
- n) dla działki nr (...) - 66.010 zł,
- o) dla działki nr (...) - 23.350 zł,
- p) dla działki nr (...) - 22.350 zł,
- q) dla działki nr (...) - 26.790 zł,
- r) dla działki nr (...) - 52.720 zł,
- s) dla działki nr (...) - 6.870 zł,
- t) dla działki nr (...) - 650 zł, przy czym wg stanu na 1 stycznia 2013 r. - 930 zł,
- u) dla działki nr (...) - 1.150 zł, przy czym wg stanu na 1 stycznia 2013 r. - 1.650 zł,
- v) dla działki nr (...) - 870 zł, przy czym wg stanu na 1 stycznia 2013 r. - 1.260 zł,

w) dla działki nr (...) – 810 zł, przy czym wg stanu na 1 stycznia 2013 r. – 1.170 zł,,

x) dla działki nr (...) – 13.360 zł wg stanu na 31 maja 1980 r., a według stanu na 11 września 1987 r. i 1 stycznia 2013 r. – 16.800 zł,

y) dla działki (...) – 11.570 zł, przy czym według stanu na 1 stycznia 2013 r. – 27.480 zł,

z) dla działki (...) – 75.060 zł wg stanu na 31 maja 1980 r., wg stanu na 11 września 1987 r. – 85.420 zł, a wg stanu na 1 stycznia 2013 r. – 70.690 zł.

T. Ł. pobierał dopłaty do gospodarstwa rolnego.

Uzyskany przez T. Ł. dochód z gospodarstwa rolnego wchodzącego

w skład spadku wraz z dopłatami przedstawia się następująco: w 2008 r. – 9.212,65 zł;

w 2009 r. – 11.492,86 zł, w 2010 r. – 12.465,42 zł, w 2011 r. – 13.123,06 zł, w 2012 r. – 12.938,57 zł, w 2013 r. – 12.198,99 zł, w 2014 r. – 11.710,27 zł, 2015 r. – 11.598,71 zł, 2016 r. – 12.839,37 zł, 2017 r. – 12.839,35 zł i 2018 r. – 12.934,07 zł. Jego nakłady wyniosły ok. 70 % dochodu z gospodarstwa w tychże latach tj. w 2008 r. – 8.867 zł, w 2009 r. – 8.945 złotych, 2010 r. – 8.196 zł, w 2011 r. – 9.937 zł, w 2012 r. – 10.472 zł, w 2013 r. – 8.350 zł, w 2014 r. – 8.796 zł, w 2015 r. – 8.803 zł., w 2016 r. – 9.100 zł, w 2017 r. – 11.017 zł, w 2018 r. – 10.185 z.

Uczestnik nie dzielił się z wnioskodawczynią uzyskiwanymi z gospodarstwa rolnego dochodami. Uczestnik wydał 25.731,10 zł na nawozy i środki ochrony roślin, a ponadto opłacał podatek od nieruchomości.

Wnioskodawczyni nie posiada żadnej z działek objętych wnioskiem. W gospodarstwie pracowała do roku 1973, następnie przyjeżdżała na żniwa, czy wykopki. Było to rzadko. Nie odwiedzała chorych rodziców. Opryski, nawozy finansował brat, który nie dzielił się dopłatami z wnioskodawczynią. Wnioskodawczyni jest na emeryturze, którą otrzymuje w kwocie 1.490 zł. Nie ma oszczędności. Jej stałe opłaty na mieszkanie wynoszą od 800 do 1.000 zł.

Uczestnik włada wszystkimi działkami objętymi wnioskiem. Ponośi koszty pielęgnacji gospodarstwa. Otrzymuje dopłaty, nie dzieli się nimi z wnioskodawczynią, zresztą ona o to nie prosiła. Uczestnik utrzymuje się z gospodarstwa. Ma też rentę kwartalną w kwocie 300 złotych. Jego żona ma emeryturę w kwocie 1.500 złotych. Jest chory. Ma migotanie przedsionków, chorobę wieńcową. Około 600 – 700 złotych wydaje na lekarzy, a ok. 400 złotych na leki.

Sąd I instancji oceniając stan faktyczny, wskazał, że dokonał jego ustalenia w oparciu o zebrane w sprawie dowody, które Sąd uznał za wiarygodne. Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii innego biegłego z zakresu szacunku nieruchomości, gdyż biegły M. B. nie posiadał przygotowania do sporządzenia aktualizacji opinii z uwzględnieniem zmiany przepisów dotyczących nieruchomości rolnych. Natomiast opinia biegłego J. J. nie posiada tych mankamentów. Wbrew twierdzeniom uczestnika, jest w pełni miarodajna i nie obarczona dyskwalifikującymi ją wadami. Biegły odpowiedział na pytania uczestnika w opinii uzupełniającej, a następnie ponownie w opinii ustnej. Wyjaśnił przede wszystkim, iż w przypadku nieruchomości stricte rolnych powstał problem ze znalezieniem odpowiedniej ilości transakcji, dlatego też poszerzył rynek poszukiwań. Inną metodą było rozszerzenie czasowe, co byłoby decyzją bardziej niepożądaną w niniejszej sprawie, albowiem poprzednia opinia była kwestionowana przez poprzedniego pełnomocnika uczestnika z uwagi na zmianę przepisów dotyczących nabywania nieruchomości rolnych. Konieczne było zatem umieszczenie w operacie danych najbardziej aktualnych, które dawałyby obraz zmian cenowych w zakresie nieruchomości rolnych po wejściu w życie ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw. Biegły wyczerpująco odniósł się także do pozostałych zarzutów uczestnika, zaś jego odpowiedzi uznać należy za logiczne i znajdujące oparcie w opinii pisemnej. Sąd I instancji uznał zatem, że subiektywna opinia uczestnika, jakoby wartości działek nr (...), były zawyżone, nie mogła się w tej sytuacji ostać.

Sąd Rejonowy wskazał, że nie dał wiary przesłuchaniu uczestnika, jakoby wnioskodawczyni zabierała rentę bratu, przetrzymywała go w szopie przy oborze, oraz wykorzystywała, jak konia. Sam przyznał, iż brat nie chciał przyjść do

niego bo się zadomowił u wnioskodawczyni, nie potrafił także wytłumaczyć sądowi, dlaczego nie zabrał brata z tak złych warunków. W ocenie sądu zeznania te miały na celu jedynie oczernienie wnioskodawczyni i nie mają żadnego oparcia w faktach. Przeczy temu także wystawienie przez wnioskodawczynię zmarłemu bratu pomnika za znaczącą kwotę ponad 12.000 zł.

Wobec tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy dokonał następujących rozważań prawnych.

Z mocy art. 688 k.p.c. do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o zniesieniu współwłasności. Obowiązkiem sądu w postępowaniu o dział spadku jest ustalenie jego składu i wartości – art. 684 k.p.c. Wartość tych składników ustala się według stanu na dzień otwarcia spadku i według cen obowiązujących w chwili zamknięcia rozprawy (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 września 1974 r., III CZP 58/74, OSNC 1975/6/90, LEX nr 1801, por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 marca 2010 r., IV CSK 429/09, LEX nr 678022).

W niniejszej sprawie zarówno nieruchomość stanowiąca działkę nr (...) położoną w J., jak i udziały w wysokości $\frac{3}{4}$ we współwłasności działek objętych KW nr (...) oraz udziały w wysokości $\frac{30}{64}$ we współwłasności działek objętych KW nr (...) wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków G. i A. Ł. (2). Dla dokonania zatem działu spadku po w/w konieczne było także dokonanie podziału majątku wspólnego w/w.

W konsekwencji, w skład spadku po G. Ł. wchodził udział wynoszący $\frac{1}{2}$ we współwłasności działki nr (...) położonej w J. oraz udział wysokości $\frac{3}{8}$ ($\frac{1}{2} \times \frac{3}{4}$) we współwłasności działek objętych KW nr (...) oraz udział w wysokości $\frac{30}{128}$ ($\frac{1}{2} \times \frac{30}{64}$) we współwłasności działek objętych KW (...).

W skład spadku po A. Ł. (2) wchodził udział w wysokości $\frac{5}{8}$ we współwłasności działki nr (...) położonej w J., w wysokości $\frac{15}{32}$ we współwłasności działek objętych KW nr (...) oraz w wysokości $\frac{150}{512}$ we współwłasności działek objętych KW (...).

W skład spadku po A. Ł. (3) wchodził udział w wysokości $\frac{1}{3}$ we współwłasności działki nr (...) położonej w J. oraz udział wysokości $\frac{9}{32}$ we współwłasności działek objętych KW nr (...) oraz udział w wysokości $\frac{30}{192}$ we współwłasności działek objętych KW (...).

Wartości poszczególnych udziałów w datach ustania majątku wspólnego, śmierci A. Ł. (2) i A. Ł. (3) określonych w pkt 1 – 4 postanowienia Sąd Rejonowy ustalił na podstawie opinii biegłego J. J..

Odnosząc się do kwestii sposobu dokonania działu spadku Sąd Rejonowy wskazał, iż według art. 211 k.c., każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej. Rzecz, która nie daje się podzielić, jak stanowi art. 212 § 2 k.c., może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów k.p.c..

W świetle art. 211 i 212 k.c. podział fizyczny rzeczy jest podstawowym sposobem zniesienia współwłasności. W pierwszej kolejności należy jednak wziąć pod uwagę treść zgodnego wniosku zainteresowanych co do proponowanego przez nich sposobu dokonania tego podziału, jeżeli projekt nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współżycia społecznego ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych (art. 622 § 1 i 2 k.p.c.). Dopiero w razie braku zgodnego wniosku uczestników, Sąd dokonuje podziału na części odpowiadające wartościom udziałom współwłaścicieli, jeżeli zachodzą warunki do dokonania podziału w naturze, z uwzględnieniem wszelkich okoliczności zgodnie z interesem społeczno-gospodarczym, a różnice wartości wyrównuje się przez dopłaty pieniężne (art. 623 k.p.c.).

W myśl art. 213 § 1. jeżeli zniesienie współwłasności gospodarstwa rolnego przez podział między współwłaścicieli byłoby sprzeczne z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej, sąd przyzna to gospodarstwo temu współwłaścicielowi, na którego wyrażą zgodę wszyscy współwłaściciele.

Jednocześnie z uwagi na wniesienie sprawy przed wejściem w życie ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2016

r. poz. 585) w sprawie z mocy art. 12 tejże ustawy nie ma zastosowania § 2. cytowanego przepisu, w myśl którego przyznanie przez sąd gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w art. 166 § 3, następuje z uwzględnieniem przepisów tej ustawy.

W myśl art. 214 § 1. k.c. W razie braku zgody wszystkich współwłaścicieli, sąd przyzna gospodarstwo rolne temu z nich, który je prowadzi lub stale w nie pracuje, chyba że interes społeczno-gospodarczy przemawia za wyborem innego współwłaściciela.

Zgodnie zaś z § 2. cytowanego przepisu jeżeli warunki przewidziane w paragrafie poprzedzającym spełnia kilku współwłaścicieli albo jeżeli nie spełnia ich żaden ze współwłaścicieli, sąd przyzna gospodarstwo rolne temu z nich, który daje najlepszą gwarancję jego należytego prowadzenia.

W niniejszej sprawie strony były zgodne co do tego, iż wnioskodawczynie mają przypaść działki nr (...), zaś uczestnikowi pozostałe. Spór dotyczył jedynie działki nr (...), o której przyznanie wносиła zarówno wnioskodawczynie, jak i uczestnik.

Dokonując podziału Sąd miał na względzie przede wszystkim sytuację finansową stron, która nie pozwala żadnemu z uczestników na spłatę drugiego. Tym samym sąd dążył do takiego wyjścia ze współwłasności, aby ewentualna dopłata była jak najniższa. Taki rezultat gwarantowała jedynie propozycja wnioskodawczynie, bowiem w przeciwnym razie uczestnik zobowiązany byłby do wysokiej dopłaty, której nie byłby w ocenie sądu w stanie dokonać nawet w przypadku jej obniżenia lub też rozłożenia na raty w trybie art. 216 § 2 i 3 k.c..

W konsekwencji Sąd Rejonowy przyznał na wyłączną własność wnioskodawczynie działkę nr (...), zaś pozostałe nieruchomości oraz udziały w nich uczestnikowi. Dokonując podziału Sąd uwzględnił, iż uczestnikowi w działkach objętych KW nr (...), tj. 175, 156, 165, 141, 128, 107, 99, 23, 50, 59, 75, 35, 91, 116, 245, 211, 193 i 191 służył dodatkowy, wynikający nie z dziedziczenia po rodzicach i bracie, a z postanowienia o zasiedzeniu, udział w wysokości 1/4. W tym zakresie sąd dokonał także zniesienia współwłasności.

Należny uczestnikowi udział, uwzględniający także jego dodatkowy udział we współwłasności nieruchomości objętej KW nr (...), wynosi 303.532,80 zł, zaś w wnioskodawczynie – 234.665,30 zł. Uczestnik otrzymał zaś składniki o łącznej wartości 301.188,10 wnioskodawczynie natomiast o wartości 237.010 zł. Tym samym do dopłaty od wnioskodawczynie na jego rzecz byłaby kwota 2.344,70 zł, o czym sąd orzekł w pkt 7 postanowienia.

Wobec faktu, iż wszystkimi nieruchomościami objętymi wnioskiem włada uczestnik, Sąd I instancji w pkt 6. postanowienia nakazał mu wydanie nieruchomości przyznanych wnioskodawczynie w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie na podstawie art. 624 zd. 2 k.p.c.

O rozliczeniu długów spadkowych w postaci kosztów pogrzebu A. Ł. (3) orzeczono na podstawie art. 1034 § 1 k.c. Roszczenie to Sąd Rejonowy uznał za udowodnione. Wnioskodawczynie przedłożyła bowiem odpowiednie rachunki, z których wynikało, iż poniosła koszty pogrzebu brata na kwotę 8.430 zł ponad kwotę wypłaconą z ZUS. Tym samym należy jej się od uczestnika zwrot połowy tejże kwoty. Sąd określił, iż uczestnik jest zobowiązany do zapłaty tejże kwoty w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia. Jest to czas wystarczająco długi na zorganizowanie ewentualnego kredytu w tymże celu. Możliwa jest oczywiście kompensacja tegoż długu z należnością uczestnika z pkt 7 postanowienia.

Roszczenie uczestnika o rozliczenie kosztów pochówku G. i A. Ł. (2) Sąd Rejonowy oddalił, jako nieudowodnione. Uczestnik nie potrafił nawet dokładnie określić wysokości tychże kosztów, nie dysponował także żadnymi dokumentami na tę okoliczność. Sąd oddalił także wniosek uczestnika o rozliczenie nakładów poczynionych przez niego na przedmiotowe gospodarstwo, jak i wniosek wnioskodawczynie o rozliczenie uzyskanych przez uczestnika pożytków.

Sąd I instancji wskazał, że podziela pogląd, iż nakłady powinny być pokrywane jedynie przez tego ze współwłaścicieli, który korzysta z nieruchomości. (tak Sąd Najwyższy m.in. w uchwale z dnia 8 stycznia 1980 r., akt III CZP 80/79,

opubl. OSNC Nr 9/1980 poz. 157 oraz w uchwale z dnia 10 maj 2006 r., III CZP 11/06, opubl. OSNC Nr 3/2007 poz. 38, postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi z 18 września 2014 r., III Ca 740/13, postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 26 lutego 2018 r. III Ca 1129/17, portal orzeczeń sądów powszechnych). W tej sytuacji uznać należy, iż zasada określona w art. 207 k.c. ulec musi bowiem modyfikacji, w sytuacji, gdy faktycznej modyfikacji ulega także sposób posiadania i korzystania z nieruchomości. Rozwiązanie z art. 207 k.c. jest rozwinięciem reguły określonej w art. 206 k.c. i jako takie może znaleźć pełne zastosowanie jedynie wtedy, gdy wspólne posiadanie całej rzeczy objętej współwłasnością i korzystanie z niej rzeczywiście zachodzi. W ocenie sądu rozumowania to ma także zastosowanie także do uzyskanych przez uczestnika pożytków. Ich uzyskanie było wynikiem starań uczestnika, w żadnym bowiem zakresie wnioskodawczyni się do ich powstania nie przyczyniła. Trudno zatem przyjąć, aby zasadny był jej wniosek o ich rozliczenie.

Wobec braku okoliczności uzasadniających odstępstwo od reguły, Sąd Rejonowy orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. ustalając, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. Sąd pozostawił szczegółowe wyliczenie przedmiotowych kosztów Referendarzowi sądowemu stosownie do art. 108 § 1 zd. drugie k.p.c.. Zasada przewidziana art. 520 § 1 k.p.c. jest nienaruszalna wtedy, gdy uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub - mimo braku tej równości - ich interesy są wspólne. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 r., V CZ 155/11, LEX nr 1164757, por. postanowienie SN z dnia 19 listopada 2010 r. III CZ 47/10, niepubl.). W niniejszej sprawie interesy uczestników były wspólne i polegały na dokonaniu działu spadku. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 czerwca 2012 roku (IV CZ 13/12, Lex numer 1232808), w sprawach o podział majątku wspólnego sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c., nie występuje nawet wówczas, gdy uczestnicy postępowania wskazują różne sposoby podziału tego majątku i zgłaszają w tym zakresie odmienne wnioski. Osoby uprawnione mogą dążyć do zniesienia wspólności w taki sposób, jaki jest ich zdaniem najkorzystniejszy i nie ma to znaczenia dla oceny, że ich interesy są wspólne i niesprzeczne (por. postanowienie SN z dnia 19 listopada 2010 r., III CZ 46/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 88, Biul. SN 2011, nr 1, poz. 12, Lex numer 688497).

Apelację od powyższego postanowienia wniósł uczestnik postępowania T. Ł., zaskarżając wydane rozstrzygnięcie w części tj. w zakresie punktu 5 w części – w zakresie przyznania na wyłączną własność M. P. nieruchomości stanowiącej działki nr (...) oraz w zakresie pkt 6 – 10 i 12 w całości. Na terminie rozprawy sprecyzował ostatecznie wnioski apelacyjne, wnosząc o przyznanie na wyłączną własność wnioskodawczyni działek o nr (...).

Skarżący zarzucił wydanemu orzeczeniu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które mały wpływ na treść orzeczenia tj.:

a. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego przejawiającą się nieuzasadnionym pominięciem przez Sąd I instancji okoliczności, iż M. P. swoim zachowaniem w stosunku do rodziców wykazała się w stosunku do nich „rażącą niewdzięcznością”, a także nie uczyniła nic, aby spłacić choć część zadłużenia związanego z majątkiem spadkowym, co w połączeniu z obecnymi żądaniem uczestniczki stanowi - zdaniem T. Ł. - naruszenie zasad współzycia społecznego i czynienie ze swojego prawa użytku, który nie powinien podlegać ochronie prawnej, a w konsekwencji prowadzić do uwzględnienia wszystkich żądań uczestniczki;

b. art. 278 § 1 k.p.c. poprzez poczynienie przez Sąd I instancji ustaleń w oparciu o opinię biegłego, która - w ocenie uczestnika - nie przedstawia rzeczywistej wartości dowodowej, z uwagi na zawyżenie w niej wartości działek gruntu, które nie odpowiadają ich faktycznej wartości;

c. art. 102 k.p.c. poprzez jego błędne niezastosowanie, podczas gdy skorzystanie z dobrodziejstwa przewidzianego w przedmiotowym przepisie uzasadnione było szczególnymi okolicznościami przedmiotowej sprawy, w szczególności tragiczną sytuacją finansową uczestnika i jego rodziny,

2. naruszenie prawa materialnego tj. art. 5 k.c. poprzez nieuzasadnione jego niezastosowanie, a w konsekwencji brak przyjęcia przez Sąd I instancji, że całokształt zachowań M. P. – która nie tylko nie interesowała się rodzicami,

przez co wykazała się w stosunku do nich „rażącą niewdzięcznością”, a także nie uczyniła nic, aby spłacić zadłużenie przedmiotowego gospodarstwa rolnego, pozostawiając w ten sposób T. Ł. samego z przedmiotowym problemem – stanowi w sposób oczywisty czynienie ze swego prawa użytku, który jest sprzeczny z zasadami współzycia społecznego i nie może podlegać ochronie prawnej, a co za tym idzie brak jest podstaw do przyznawania na rzecz uczestniczki własności działek gruntu zgodnie z jej wnioskiem.

3. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że T. Ł. nie udowodnił kosztów długu spadkowego – pochówku G. i A. Ł. (2), w sytuacji gdy – z wiedzy uczestnika wynika, że – do akt sprawy zostały załączone kserokopie pokwitowań i rachunków związanych z pochówkiem A. Ł. (2).

W konkluzji skarżący wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentów w postaci pokwitowań, rachunków i pisma procesowego z dnia 29 kwietnia 2015 r. na okoliczność wysokości części kosztów pochówku A. Ł. (2), a ponadto o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez:

1. dokonanie podziału majątku wspólnego G. Ł. i A. Ł. (2), działu spadku po G. Ł., A. Ł. (2) i A. Ł. (3) oraz zniesienia współwłasności nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) w ten sposób, że:

a. na wyłączną własność M. P. przyznane zostaną działki nr (...), (położone w N.) bez dopłat na jej rzecz,

b. na wyłączną własność uczestnika T. Ł. przyznane zostaną: działka nr (...) (położona w J.), działki nr (...) (położone w N.) oraz udział w wysokości 30/64 w działkach opisanych w pkt 1 r – z postanowienia bez dopłat na rzecz uczestniczki M. P.,

2. zasądzenie od M. P. na rzecz T. Ł. kwoty 6.230 zł tytułem zwrotu kosztów długu spadkowego – pochówku A. Ł. (2),

3. oddalenie wniosku o rozliczenie kosztów pochówku A. Ł. (3),

4. ustalenie, że T. Ł. poniósł nakłady na gospodarstwo rolne w wysokości 113.000 zł i zasądzenie od M. P. na rzecz T. Ł. kwoty 56.500 zł tytułem rozliczenia nakładów poczynionych przez uczestnika na przedmiotowe gospodarstwo.

Na końcu skarżący wniósł o nieobciążanie uczestnika T. Ł. kosztami sądowymi za postępowanie przed Sądem I instancji oraz zwolnienie uczestnika T. Ł. od kosztów sądowych w

W odpowiedzi na wniesioną przez uczestnika T. Ł. apelację, wnioskodawczyni M. P. wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni zwrotu kosztów zastępstwa radcowskiego w postępowaniu odwoławczym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja, jako całkowicie bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zdaniem Sądu Okręgowego, orzeczenie Sądu Rejonowego w zaskarżonej części jest prawidłowe. Podniesione przez apelującego zarzuty nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i przyjmuje je, jako własne, jak i dokonaną ocenę prawną.

Przede wszystkim podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c. nie mogą zostać uznane za skuteczne. Należy wskazać, że zarzut naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa, czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Sąd drugiej instancji ocenia bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd I instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233 § 1 k.p.c. Należy zatem mieć na uwadze, że – co do zasady – Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, dokonując wyboru określonych środków dowodowych. Jeżeli z danego materiału dowodowego sąd wyprowadza

wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wtedy, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2001 r., I CKN 1072/99, Prok. i Pr. 2001 r., Nr 5, poz. 33, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., I CKN 1114/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000r., I CKN 1169/99, OSNC 2000 r., nr 7-8, poz. 139).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach (np. wyrok z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, wyrok z dnia 21 października 2005r., sygn. akt III CK 73/05, wyrok z dnia 13 października 2004 r. sygn. akt III CK 245/04, LEX nr 174185), skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008r., I ACa 180/08, LEX nr 468598).

Takiego działania skarżącego zabrakło w rozpoznawanej sprawie. Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd I instancji nie naruszył dyrektyw oceny dowodów i w sposób prawidłowy dokonał ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie. Przede wszystkim podniesione przez skarżącego okoliczności związane z tym, że wnioskodawczyni nie opiekowała się rodzicami oraz nie pomagała w gospodarstwie rolnym. Jednakże przedmiotowe okoliczności nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, niniejsze postępowanie dotyczy działu spadku oraz zniesienia współwłasności, bez znaczenia pozostają zatem wszelkie argumenty związane z wielkością udziałów przypadającym poszczególnym spadkobiercom. Z art. 618 oraz 684, 685 i 688 k.p.c. wynika, że tak w postępowaniu o zniesienie współwłasności, jak i w postępowaniu o dział spadku chodzi o rozstrzygnięcie w przedmiocie całokształtu stosunków, jakie powstały między współwłaścicielami lub spadkobiercami. W obrębie tych stosunków podstawowym elementem jest oznaczenie wysokości spłaty lub dopłaty, terminu i sposobu ich uiszczenia oraz oznaczenie wysokości odsetek. Rozstrzygnięcie w tym zakresie należy zatem do integralnych składników każdego postanowienia o zniesieniu współwłasności lub o dział spadku (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 r. III CZP80/03, OSNC z 2005 r. Nr 2, poz. 20, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r. V CSK 567/11). Sąd na tym etapie nie może ingerować w wielkość udziałów w majątku przysługującym poszczególnym uczestnikom postępowania, albowiem wielkość udziałów w spadku przysługujących poszczególnym spadkobiercom Sąd przyjmuje na podstawie prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, które bezwzględnie wiąże zarówno Sąd Rejonowy, jak również Sąd II instancji. Natomiast jeżeli skarżący uważa, że udziały w spadku przypadającym jemu oraz wnioskodawczyni zostały w sposób nieprawidłowo ustalone, to zgodnie z art. 679 § 1 k.p.c. dowód, iż osoba która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, może być przeprowadzony tylko w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku.

Sąd Okręgowy również nie znajduje podstaw do podważenia oceny dowodu z opinii biegłego, zwłaszcza że opinia biegłego, z uwagi na jej charakter, nie może być bowiem weryfikowana bez posłużenia się wiedzą specjalistyczną (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 15 września 2015 r., sygn. akt I ACa 340/15). Warto też przytoczyć wyrok SA w Krakowie z dnia 21 kwietnia 2015 r., sygn. akt I ACa 177/15, gdzie stwierdzono, iż podważenie mocy dowodowej opinii poprzez zakwestionowanie wiadomości specjalnych, do których biegli się odwołują, bądź wywodzenie z takiej opinii dalszych wniosków opartych na wiadomościach tego rodzaju, z uwagi na treść art. 278 § 1 k.p.c., może nastąpić wyłącznie poprzez przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii tych samych biegłych lub z opinii innego biegłego.

Powód nie może zatem, bez dodatkowej opinii biegłego, wywodzić wniosków nie mających w tej opinii pokrycia. Jednakże należy pamiętać, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej złożonej opinii (por. wyrok SN z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, Lex, nr 7607; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 stycznia 2001 r., II CKN 639/99, Lex, nr 53135, (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 8 maja 2014 r. I ACa 1178/13 LEX nr 1469303). Przy czym potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy (por. wyrok SN z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNAPiUS 2003, nr 7, poz. 182). Natomiast w ocenie Sądu Odwoławczego, kwestionując opinię wydaną przez biegłego skarżący zaprezentował jedynie własny subiektywny punkt widzenia, nie poparty wypowiedziami specjalistów, ani też innymi dowodami z których wynikałby inna wartość nieruchomości niż określona przez biegłego.

Odnosząc się z kolei do zarzutu naruszenia art. 5 k.c., należy wskazać, że również ten zarzut okazał się całkowicie bezzasadny. Przeważająca obecnie w doktrynie i judykaturze wąska koncepcja nadużycia prawa akcentuje możliwość stosowania art. 5 k.c. tylko do przypadków "czynienia użytku ze swojego prawa" i wyklucza jego rozumienie, jako ogólne upoważnienie sędziego do dokonywania własnych, z konieczności subiektywnych ocen oraz modyfikowania w ten sposób praw i obowiązków obywateli (tak A. S., akceptując również M. P.-S. w tezie 7-8 Komentarza do art. 5 k.c., Lex nr 22/2015).

Powszechnie dostrzega się związek zasad współżycia społecznego z normami moralnymi, których treść i nasilenie w różnych stanach faktycznych i prawnych może być odmiennie akcentowane w ramach ogólnego odniesienia do "naturalnego porządku rzeczy" (por. M. Safjan). Uniwersalną wskazówką adresowaną do organów stosujących prawo jest jednak nakaz powściągliwego stosowania art. 5 k.c., ponieważ "istotą prawa cywilnego jest strzeżenie praw podmiotowych, a zatem wszelkie rozstrzygnięcia prowadzące do redukcji bądź unicestwienia tych praw wymagają z jednej strony ostrożności, a z drugiej bardzo wnikliwego rozważenia wszystkich aspektów rozpoznawanego wypadku" (tak S.N. w wyroku z dnia 22 listopada 1994 r., II CRN 127/94, Lex nr 82293; por. też wyroki S.N. z dnia 9 grudnia 2009 r., IV CSK 290/09, Lex nr 560607 i z dnia 25 sierpnia 2011 r., II CSK 640/10, Lex nr 964496).

Wykonywanie praw podmiotowych chronione jest domniemaniem zgodności takiego zachowania podmiotu uprawnionego z zasadami współżycia społecznego. Obowiązek obalenia owego domniemania spoczywa na stronie, która z zaprzeczenia powyższej zgodności wywodzi skutki prawne (por. SN w wyroku z dnia 22 listopada 2000 r., II CKN 1354/00, Lex nr 51966 oraz w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2012 r., sygn. I CSK 590/11, Lex nr 1232228). Skarżący nie obalił w niniejszej sprawie domniemania, że zachowanie wnioskodawczynie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego poprzez domaganie się dokonania działu spadku zniesienia współwłasności na podstawie ustalonych udziałów stron w majątku wspólnym. Skarżący argumentował, że siostra nie zajmowała się rodzicami oraz nie uczyniła nic, aby spłacić zadłużenie przedmiotowego gospodarstwa rolnego. Jednakże skarżący zdaje się zapominać, że wnioskodawczynie zajmowała się niepełnosprawnym bratem stron, następnie urządziła mu pogrzeb oraz postawiła nagrobek. Wprawdzie skarżący twierdził, że wnioskodawczynie fatalnie traktowała brata, to przyznał, iż brat nie chciał przyjść do niego, nie potrafił także wytłumaczyć, dlaczego nie zabrał brata z tak złych warunków. Sąd Okręgowy w pełni identyfikuje z oceną Sądu Rejonowego, że zeznania te miały na celu jedynie oczernienie wnioskodawczynie i nie mają żadnego oparcia w faktach. Ponadto skarżący zarzucał, że wnioskodawczynie w ogóle nie partycypowała w kosztach utrzymania gospodarstwa rolnego, jednakże nie można tracić z pola widzenia faktu, że przez lata uczestnik w ogóle nie dzielił się z wnioskodawczynią uzyskiwanymi z gospodarstwa rolnego dochodami, a także otrzymywanymi dopłatami. Ponadto Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie, że nakłady powinny być pokrywane jedynie przez tego ze współwłaścicieli, który korzysta z nieruchomości. (tak Sąd Najwyższy m.in. w uchwale z dnia 8 stycznia 1980 r., akt III CZP 80/79, opubl. OSNC Nr 9/1980 poz. 157 oraz w uchwale z dnia 10 maj 2006 r., III CZP 11/06, opubl. OSNC Nr 3/2007 poz. 38. Skoro uczestnik korzystał z całej nieruchomości z wyłączeniem wnioskodawczynie, pobierał dopłaty i korzyści, to również powinien ponosić nakłady we własnym zakresie na gospodarstwo rolne i dlatego też żądanie rozliczania nakładów jakie poniósł na przedmiotowe gospodarstwo jest niezasadne. Trzeba wskazać, że żądanie wnioskodawczynie o rozliczenie korzyści jakie uczestnik pobierał z gospodarstwa rolnego zostało również oddalone.

Należy podnieść, że Sąd dokonując zniesienia współwłasności bierze tu pod uwagę całokształt okoliczności, w tym interes wszystkich współwłaścicieli, możliwości majątkowe zobowiązanego i potrzeby uprawnionego, charakter rzeczy, liczbę współwłaścicieli, wielkość spłat lub dopłat. Tymi wszystkimi elementami kierował się Sąd I instancji dokonując pomiędzy stronami działu spadku i zniesienia współwłasności. Dokonując podziału Sąd Rejonowy miał na względzie brak środków finansowych zarówno przez wnioskodawczynię jak i uczestnika, które to środki pozwalałyby na spłatę drugiej strony. Tym samym sąd dążył do takiego wyjścia ze współwłasności, aby ewentualna dopłata była jak najniższa. Przyznanie uczestnikowi na wyłączną własność działki nr (...), której wartość wynosi 155.750 zł nie wchodzi w grę ze względu na brak środków finansowych na spłatę wnioskodawczyni. Co się zaś tyczy żądania przyznania uczestnikowi działki o nr (...) o pow. 0,06 ha, to uczestnik przed Sądem I instancji nie wnioskował o przyznanie mu tej działki, na terminie rozprawy poprzedzającym wydanie zaskarżonego orzeczenia uczestnik takiego żądania nie zgłosił, wnioskował o przyznanie mu działek o nr. 116,115,58,59 i 178, zaś reszty działek wnioskodawczyni. Ponadto działka ta nie leży blisko zabudowań uczestnika, nie graniczy z siedliskiem, jest wykorzystywana jako łąka, ma niewielką powierzchnię. Uczestnik w apelacji nie wskazał z jakimi jego działkami graniczy przedmiotowa działka i dlaczego straci wartość użytkową jego łąka, skoro działka (...) ma tak niewielką powierzchnię. Brak również jest uzasadnienia dlaczego uczestnik miałby mieć przyznaną powyższą działkę bez należnej spłaty na rzecz wnioskodawczyni.

Przechodząc do kolejnego podniesionego zarzutu nie sposób zgodzić się ze skarżącym, że udowodnił on poniesione koszty pochówku rodziców. Pokwitowania, na które powołuje się powód wraz z pismem procesowym datowanym na dzień 29 kwietnia 2015 r. zostały przez skarżącego złożone dopiero wraz z wniesioną apelacją. W tej sytuacji wniosek o dopuszczenie dowodu z przedłożonych dokumentów należało uznać, za spóźniony na podstawie art. 381 k.p.c.. Zgodnie z przywołanym przepisem Sąd II instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Nowe fakty i dowody, o jakich mowa w powołanym wyżej przepisie, to takie, które nie były stronie znane do czasu wyrokowania przez sąd pierwszej instancji. Oznacza to, że nowymi faktami i dowodami są tylko te, o których strona powzięła informację dopiero po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji. W postępowaniu odwoławczym można nadto powołać się na fakty i dowody, o których strona wiedziała wcześniej (a więc przed wydaniem wyroku przez sąd niższej instancji), ale jedynie wówczas, gdy ich powołanie na wcześniejszym etapie procesu nie było konieczne. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie V ACa 189/16, LEX nr 2171135). Zdaniem Sądu w rozpoznawanej sprawie zgłoszony przez stronę skarżącą w apelacji wnioski dowodowe nie mogą być uwzględnione, jako nie spełniające kryteriów, o jakich mowa w art. 381 k.p.c., bowiem wnioski te nie były nowe, lecz w rzeczywistości spóźnione. Wprawdzie pismo procesowe uczestnika jest datowane na rok 2015 r., jednakże bynajmniej w owym roku nie zostało złożone do akt sprawy. Nie widnieje również na nim żadna prezentata potwierdzająca wniesienie odpisu tego pisma do Sądu I instancji w toku postępowania, jak również uczestnik nie dysponował dowodem nadania przedmiotowego pisma do Sądu.

Na końcu również nie można zgodzić się z podniesionym zarzutem naruszenia przez Sąd I instancji art. 102 k.p.c., który w postępowaniu nieprocesowym nie znajduje zastosowania. Zasadą ogólną orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego, wyrażoną w art. 520 § 1 k.p.c. jest ponoszenie przez każdego z uczestników kosztów związanych ze swoim udziałem w sprawie, co oznacza, że obciążają go koszty tej czynności, której sam dokonał oraz czynności podjętej (np. przez sąd) w jego interesie.

Powyższa zasada ta doznaje przełamania w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. W sytuacjach określonych tymi przepisami Sąd może odstąpić od zasady ogólnej i orzec stosownie do reguł określonych wskazanymi wyżej przepisami. Istotne jest stwierdzenie, czy między uczestnikami postępowania w danej sprawie zachodzi sprzeczność interesów i czy są oni w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania. W takich sytuacjach sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub nałożyć na jednego z uczestników w całości (§ 2), a w sytuacji kiedy interesy uczestników są sprzeczne, sąd może nałożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Analogicznie sąd może postąpić, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie (§ 3).

Zdaniem Sądu II instancji, z treści całego art. 520 k.p.c. wynika, że ustawodawca zakłada, iż w zasadzie uczestnicy postępowania są w tym samym – jednakowym – stopniu zainteresowani jego wynikiem. Ponadto Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż zgodnie z utrwalonym poglądami prawnymi wyrażonym przez Sąd Najwyższy „w sprawach o podział majątku nie występuje sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c., niezależnie od stanowiska stron i zgłaszanych przez nie twierdzeń i wniosków w przedmiocie składu, wartości i sposobu podziału majątku wspólnego. W postępowaniu tym strony są także w równym stopniu zainteresowane rozstrzygnięciem i ich interesy są wspólne o tyle, że celem postępowania jest wyjście ze wspólności oraz uregulowanie wzajemnych stosunków majątkowych” (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 23.10.2013 r., IV CZ 74/13, LEX nr 1388478, z 26.07.2012 r., V Cz 30/12).

W ocenie Sądu Okręgowy powyższe ugruntowane stanowisko Sądu Najwyższego znajduje odpowiednie zastosowanie w przedmiotowej sprawie, albowiem wprawdzie wnioskodawczyni i uczestnik formułowali wnioski na przeciwne w postępowaniu przed Sądem I instancji to de facto ich interesy były wspólne, albowiem obojdoje dążyli do uregulowania wzajemnych praw i obowiązków w stosunku do gospodarstwa rolnego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., oddalił apelację, jako całkowicie bezzasadną.

O kosztach postępowania Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., ustalając, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania apelacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.